

דברים - ראה

הפטרה:

"עֲנִיָּה סֶעֱרָה לֹא נִזְזָמָה"

{ישעיה נ"ד} **שבת מברכין**
ראש זודש אלול יום ראשון ושני

כ"ח אב תשפ"ה \ גיליון 442

לרפואה שלמה

מיטלי בת עליזה
טליה אסתר בת אלינור
רחלי בת הניה
רבי יוסף בן עישה
ינון יהודא חי בן ורד רוזה
אפרים יהודא בן רייזל
אנט יעל בת עזיזה

השבת אנו נקרא, שהתורה מצווה אותנו: "כִּי יִהְיֶה בְּךָ אֶבְיֹן מֵאַחַד אֶחֱיָךְ... כִּי פֶתַח תִּפְתָּח אֶת יָדְךָ לּוֹ וְהַעֲבַט תַּעֲבִיטֵנּוּ דֵּי מַחֲסֹרֹו אֲשֶׁר יִחְסֹר לוֹ". הרי שכל אדם מִיִּשְׂרָאֵל מצווה לפתוח את ידו ולעזור לעני ולאביון, והתורה מבטיחה, כי בזכות מתן צדקה זו, יזכה הנותן לברכה בכל מעשה ידיו. רבותינו המשילו זאת במשל לאדם שאבד לו סכום כסף של מאה שקלים, והיה בצער, למחרת מצא שטר של מאתיים שקלים ושמח מאוד, אך עדיין הייתה בו הרגשת צער, כי אילו לא היה מאבד את המאה, הרי שעתה היו ברשותו שלוש מאות שקלים, לעומת זאת אדם שיש לו חלקת אדמה, והוא זורע בה תבואה בכל שנה ושנה, לימים בא לזרוע חיטים, והנה בשק של החיטים היה חור, ובדרך נפלו לו שבולי חיטה מיוחדים, הצטער על כך מאד, אך בסוף החורף, ראה שבכל השביל שנפלו בו הזירעונים, צמחו וגדלו חיטים באיכות טובה מאד. הרי אז, ודאי הצטער החקלאי, מדוע לא היה חור גדול יותר בשק, ואז היו נופלים יותר שבולים, שהרי רב מאד הרווח מנפילה זו. כך בצדקה, כאשר אדם נותן צדקה מכספו הוא, הרי הוא חושב שהממון יצא ממנו, והוא "הפסיד", אך זו טעות, וטעות גדולה במהות הדברים. "עֲשֹׂר תַעֲשֹׂר", דרשו חז"ל, עשר בשביל שתתעשר. ואילו היה יודע האדם הנותן, איזו ברכה תמונה במעשיו, ואיזו ברכה תגיע אליו בזכות מה שנתן, היה מצטער מדוע לא נתן יותר. ומצווה לתת צדקה לכל יהודי הזקוק לה. וכשנדייק בפסוקים נמצא שמי שיכול לתת צדקה ואינו נותן, בנוסף לכך שהוא מבטל מצוות עשה, עובר גם על איסור, כפי שהתורה מדגישה: "לֹא תִאֲמָץ אֶת לִבְךָ לֵבְדָּךְ וְלֹא תִקְפָּץ אֶת יָדְךָ מֵאֶחֱיָךְ הָאֶבְיֹן". מצוות הצדקה אינה רשות אלא חובה שהתורה מטילה על כל יחיד ועל החברה בכללותה. ועניינה, לעזור ולתמוך בחולים וזקנים, יתומים ואלמנות, שאינם יכולים לקיים את עצמם. ועל ידי שאנו מתמודדים עם הקשיים שישנם בעולם, ומסייעים לסובלים ולמסכנים, אנו מתקנים את העולם ומקרבים את הגאולה, וכפי שאמרו חכמים: "גדולה צדקה שמקרבת את הגאולה, שנאמר (ישעיה נ"ו): "כֹּה אָמַר ה' שְׁמְרוּ מִשְׁפָּט וַעֲשׂוּ צֶדֶק כִּי קְרוֹבָה וְשׁוֹעֲתִי לְבֹא וְצִדְקָתִי לְהַגְלוֹת". על הדרך שקיימו גדולי ישראל את מצוות הצדקה נעמוד מן המעשה הבא: אלמנה אחת באה לפני הרב הקדוש רבי חיים מצאנז זצ"ל ובכתה לפניו שעולליה שואלים לחם וביתה ריק והיא חייבת כסף רב עבור עגלה מלאה תפוחים שקנתה כדי למכרם בדוכנה שבשוק. "ומה הבעיה?" - שאל הרב "לדאבון ליבי אנשים הוציאו עליהם לעז שהם חמוצים ורקובים ואינני יכולה למכרם" - יבבה האלמנה המסכנה... נרעש הרבי וקם ממקומו, עזב את קהל חסידיו והלך אל השוק, נעמד מאחורי הדוכן של האישה והתחיל לקרוא כאחד הסוחרים: "קנו, אנשים, קנו תפוחים - תפוחים טובים ומתוקים!" האנשים נהרו מכל העברים ונאבקו זה בזה כדי לקנות תפוח מידיו של הרבי, לקחו ושילמו, לקחו ושילמו וכעבור כמה דקות לא נותר תפוח אחד - וביד הרבי היה צרור גדול של מעות. הושיט הרבי את הצרור לאלמנה הנדהמת ואמר: "רואה את, סתם חששת, התפוחים טובים היו, ראי - כולם נמכרו, ולא נשאר אפילו אחד"... סיפור נוסף ממחיש שכשרוצים לעזור תמיד ישנה דרך רק נדרש רצון אמיתי: איכר זקן ותשוש ביקש לחפור את אדמת הגן שלו להפוך אותה ולשתול בה תפוחי אדמה. גילו המופלג הביא למצב שהעבודה הייתה לו קשה מדי. הישועה הייתה אמורה לבוא מבנו היחיד, שיכול היה לעזור לו, אך זה ישב בכלא על שוד בנק. הזקן ישב וכתב לבנו מכתב בו סיפר לו על צרותיו ועל כמה שהוא חסר לו כעת. לא עבר זמן רב והוא קיבל תשובה מהבן: "אבא, תעשה לי טובה רק אל תחפור בגינה. הרי שם קברתי את הכסף!!!"... לא עברו שעות מעטות ובשעה ארבע לפנות בוקר הופיעו שנים עשר שוטרים כשבידם אתי חפירה, הפכו את הגינה על פיה, חפרו ולא מצאו את הכסף. הזקן המבולבל כתב לבנו מכתב נוסף, סיפר לו מה שקרה ושאל אותו: "מה לעשות עכשיו?" "שתול את תפוחי האדמה שלך, אבא", ענה לו הבן: "זה מה שיכולתי לעשות מאיפה שאני נמצא"... כולנו יכולים לעזור צריכים רק למצוא את הדרך..., **אמן. שבת שלום ומבורך.**

פתגם השבוע

"ניסיתי לשנות את העולם
ולא הצלחתי.
שיניתי את עצמי
והשתנה כל העולם"
{ר' ישראל מסלנט}

זמני כניסת ויציאת השבת

רבינו	צאת	כניסת	
תם	שבת	השבת	
20:31	19:52	19:39	ירושלים
20:29	19:54	18:56	תל אביב
20:31	19:54	18:50	חיפה
20:30	19:53	18:56	באר שבע
20:25	19:50	18:43	אילת

לזרע של קיימא. אמן.
שלמה בן יונה
חנה בת יעל
אליהו בן מרים
מרגלית בת חנה

"אור החיים הקדוש"

"לימוד התורה"

"לימוד התורה - תענוג מופלא, ומי שלא לומד - מפסיד לעצמו"

"את הברכה אשר תשמעו, אל-מצות ה' אלהיכם, אשר אנכי מצוה אתכם, היום. והקללה, אם-לא תשמעו אל-מצות ה' אלהיכם, וסרתם מן-הדרך". {ראה י"א, כ"ו}

מפרש רבנו האור החיים הקדוש: את הפסוק **'את הברכה אשר תשמעו אל מצות ה' אלקיכם'** "שעצם הדבר שאדם זוכה לשמוע דברי תורה, זה הברכה בעצמה ואין צריך לברכות נוספות, וכל השאר זה רק בונוסים. והאדם צריך לא לצפות לשום שכר, ואדרבה האדם צריך לשלם לה' על התורה המתוקה שנתן לנו. ולהיפך, מי שלא שומע ולומד תורה, זה הקללה הכי גדולה שיכולה להיות עבור האדם, כי הוא מפסיד תענוג עולמי ומפסיד את חיות נפשו. ואין צורך לקלל אותו, כי הוא מקלל את עצמו. ובלשון קדשו של רבנו: **"השמיעה בתורה הוא תענוג מופלא ומחיה הנפש"**, כאומרו 'שמעו ותחי נפשכם, והמרגיש בטעם התורה תשיחנו נפשו, כי עליו לשלם גמול טוב לנותן מתנה טובה מופלאת, ואין צריך לומר שאין לתבוע שכר עליה'. ובפרשת ואתחנן לאחר שכותב רבנו על שכר המצוות שה' יתברך נתן לנו, כותב רבנו וזה לשון קדשו: 'והגם שכפי האמת, עלינו לשלם שכר לאלוקינו בה', שהטעימנו עריבות נעימות ומתיקות אהבתו בלבנו, מתוקים וערבים לאין תכלית, אלא שיטול האדם שכר על התעצמותו עד שהשיג טעם בחיים'. עד כאן לשון קדשו. כלומר: **אחרי שהאדם זכה להשיג את טעם התורה והמצוות, לא מגיע לו שכר, כי זה השכר והתענוג הגדול עלי אדמות, והשכר שהאדם מקבל הוא על ההתמודדות והיגיעה עד שהגיע לטעם המתוק.**

הבית השלם

הרב שמעון שמש שליט"א - יועץ זוגי וחינוכי: 052-7162999

ישנן מידות המוגדרות 'רעות', ויש להיפך. אבל למעשה לימדנו חז"ל שאין מידות רעות או טובות **בעצם**, אלא השימוש בהן קובע את החיובי או השלילי. ובכל זאת לא מצאנו שחכמינו ישבחו את המידות המוכרות לנו כ'רעות'. והנה בגמרא, רבי אליעזר היה אומר: **משבח אני את העצלנים**, שאין יוצאים מבתיהן ברגל (בחג הסוכות)! וראיה לדבריו מביא את הפסוק מפרשתנו בעניין החג: ... וְשִׁמְחָתָהּ אִתָּהּ וּבֵיתָהּ! אבל, האמנם לשם שמחת החג עם המשפחה, צריכים להיות 'עצלנים'? ועוד, **לשבח את העצלנים?** תשובה לכך מצאנו בדברי רבי ברוך אפשטיין זצ"ל, בספרו "תורה תמימה", שמי שמטבעו זריז ואוהב לצאת לענייניו בכל יום, ייתכן שלא יהי כיף כל כך להיות 'כלוא' בביתו במשך החג, אבל העצלן, בהיותו עצלן **בטבעו** שזה דבר **שלילי בהחלט**, וגם ככה לא רגיל לצאת ולבוא הרבה, יהיה לו נעים יותר לחיות בתוך ביתו ובחיק משפחתו, ולקיים בכך את מצוות שמחת יום-טוב **כמאמרה**. ההרגל של יציאות החוצה לא מפריע לו... והוא נמצא ומצוי עם אשתו ומשפחתו ברוב ככל ימי וְשִׁעוֹת החג. כסימוכין לכך, מביא הרב את דברי הגמרא ממקום אחר, שאמרו חז"ל יש זריז ונשכר ויש זריז ונפסד. ולהיפך יש עצלן (שֶׁפֶל) ונשכר ויש עצלן ונפסד! כלומר לא בדיוק משבחים את העצלנות... אבל מדגישים שיש מצבים שבהם העצלן נשכר ומרוויח בעצלותו, כנ"ל. ואם כן ניתן בהחלט לומר שבימי החג או הזדמנויות משפחתיות, יש להניח את כל השיקולים ועיסוקים בצד, ולהתמסר לחיק המשפחה, כהגדרת הרב זצ"ל. בחיק משפחה תקינה, אין מקום למשפטים וטענות כמו "אני לא מסוגל" או "אני לא יכולה". להיפך, יש ליישם ולאמץ מידת העצלנות ולהישאר קרוב ככל שניתן. ואם בשמחת החג עסקינן, יש להדגיש היבט נוסף מפסוק הנ"ל וְשִׁמְחָתָהּ אִתָּהּ וּבֵיתָהּ – וביתו זו אשתו, אמרו חז"ל. ופירושו, אי אפשר לאדם לשמוח שמחה אמיתי כאשר הוא יחידי בלא אשה. כמו שאמרו חז"ל במקומות אחרים. ואמנם, אין האשה חייבת בשמחת החג כמו האיש, משום שזוהי מצוות עשה שהזמן גרמא... אבל דווקא כאן מתגלה היופי והזוהר הפנימי של הבית היהודי, בכך שהיא מחייבת את עצמה בשמחה כדי לסייע **לבעלה ומשפחתה** לְחַוֹּת את שמחת החג! ואכן אין השמחה מושלמת, אלא כאשר יש קִימָה וְדוּאָלִיּוֹת בין בני הזוג. ואם עד כה למדנו שיש לשמח את הבית והמשפחה בכל מיני קניות המותאמות לכל אחד, ניתן לצרף גם, שיש לאדם לסגל לעצמו התנהגויות וְהֶגְלִים שגורמים לשמחה במשפחה. ! **בהצלחה.**

הלכות - ילקוט יוסף

הלכות להתעסק בצרכיו קודם התפלה

לרפואה שלמה . אמן.
קסם לאה היה בת אלה
ולהצלחת אשר בן
יהודית מלכה וב"ב.

אסור לאדם לעסוק בצרכיו קודם תפלת שחרית. ולכן אסור לנסוע מעיר לעיר קודם שחרית. ומכל מקום מותר לנסוע מעיר לעיר קודם שחרית כשהוא לצורך תפלה, כגון נסיעה לירושלים כדי להתפלל בכותל המערבי, וכדומה, ולא חשיב כעוסק בצרכיו קודם התפלה.

מותר להתרחץ קודם שהגיע זמן תפלת שחרית, שלא גזרו בזה אלא סמוך למנחה שהוא דבר המצוי. ויש אומרים דהיינו קודם עמוד השחר, אבל אחר שהגיע עמוד השחר, אין לאדם להתרחץ קודם התפלה, דסוף סוף נחשב כמו שהגיע זמן תפלה, וממילא הרחיצה היא בכלל עשיית צרכיו קודם התפלה. ואמנם אם הרחיצה מאפשרת לו להתפלל בכוונה ובנקיטת הגוף, אחר שהזיע הרבה בלילה וכדומה, יש להחשיב את הרחיצה כחלק מההכנות לתפלה, ומותרת. אך לא ירבה לרחוץ עצמו בסבון, אלא ירחץ גופו מעט, ויעשה כפי ההכרח רק להסיר הזיעה והלכלוך.

מותר לטבול במקווה או בנהר קודם התפלה, כיון שהוא לצורך טהרה לתפלה, והוא בכלל חפצי שמים. אך אין לבטל תפלה בצבור לצורך טבילה במקווה, שאין הטבילה חיוב מצד ההלכה, אלא מנהג חשוב שנהגו בו חסידים ואנשי מעשה. [ואם נצרך לרחוץ קודם הטבילה, רשאי, כיון שהוא לצורך הטבילה]. וכבר ביארנו לעיל שראוי לשליח צבור לטבול קודם התפלה היכא דאפשר, אך אין זה חיוב מן הדין כלל, ולכן אין להעביר שליח צבור ממשרתו אם אינו טובל לקריו.

אין להתגלח [במכונת גילוח] קודם תפלת שחרית, דהוי בכלל עשיית צרכיו קודם התפלה. אולם הרגילים להתגלח בכל יום עם הקיצים משינתם, קודם שיתפללו, יש להם על מי שיסמוכו,

ואין למחות בידם, שיש לומר דחשיב בכלל הכנה לתפלה, ויש בזה משום הכון לקראת אלקיך ישראל. אבל יותר נכון לכתחילה שלא להסתפר ולהתגלח קודם התפלה, אחר שהגיע זמן תפלה.

מותר לאדם לסדר את מיטתו קודם תפלת שחרית, דאין זה בכלל עשיית צרכיו, כי זה שייך לענייני דרך ארץ, ואינה מלאכה. ובפרט אם יהיה ביטול תורה אם יצטרך לחזור לחדרו ולסדר את מיטתו אחר התפלה. וכן במוסדות חינוך יש להתיר דבר זה משום חינוך הילדים. והמחמיר לסדר את מיטתו אחר התפלה, תבא עליו ברכה.

אף על פי שאסור להתעסק בצרכיו קודם התפלה, מכל מקום טיפול בילדים וכיבוד אב ואם, וחינוך הילדים, נחשב כצורך מצוה. ולעסוק בצרכי מצוה מותר קודם התפלה. וכמו שכתב הפרי חדש.

מי שממנהר בבוקר לעבודתו, ואינו יכול להמתין להתפלל במניין, כי במניין מתפללים מאוחר יותר, ואינו יכול להתעכב, ורוצה ללכת בבוקר למקום עבודתו, ואחר כך יעשה הפסקה ויתפלל במניין קודם שיעבור זמן תפלה, לכתחילה אין לעשות כן, דמאחר ואלמלא שאותו מקום הוא מקום עבודתו, לא היה נוסע לאותו מקום, ממילא ניכר הדבר שנוסע לצורך עבודתו קודם התפלה, והוי בכלל להתעסק בצרכיו שאסור קודם התפלה. ולכן יתפלל ביחידות בביתו קודם שילך לעבודתו, ובשעת ההפסקה ילך [היכא דאפשר] לשמוע קריאת התורה ויענה לקדיש וקדושה. אולם אם יהיה לו יישוב דעת יותר בתפלה עם הצבור, מותר שישע מחוץ לעיר למקום עבודתו להתפלל שם.

אם חבירו עומד לצאת לדרך רחוקה בבוקר השכם, וכבר הגיע זמן תפלה,

אסור לחברו שעדיין לא התפלל להשכים לביתו להיפרד ממנו ולברכו בברכת נסיעה טובה. אבל מותר ללכת לבית חבירו קודם התפלה ולהמתין לו עד שיצא מביתו, כדי ללוותו לדרכו בנסיעתו, דיש בזה משום מצות גמילות חסדים.

אין להשכים לפתח חבירו קודם התפלה כדי ליתן לו מתנות. אבל אם הגיע מארץ אחרת, וחוזר לביתו, ובני הבית הקטנים עדיין לא התפללו שחרית, והם מבקשים ומפצירים בו לקבל המתנות שהביא עמו מחוץ לארץ, יש להקל בזה אף שהוא קודם התפלה.

מותר לנשק ידי רבו או אביו קודם תפלת שחרית. אלא שנכון שהחכם לא יושיט את ידו לנשקה קודם התפלה. ורק אם באו לנשק את ידו יניח להם, אף שהוא קודם התפלה.

שליח צבור הקורא בתורה לפני שהוא עצמו התפלל, נכון שאחר יאמר את ה"מי שברך" לעולה, מאחר שהוא קודם תפלה. ומכל מקום שליח צבור שנוהג לומר בעצמו את המי שברך לעולים, רשאי להמשיך במנהגו, כי מעיקר הדין אין בזה שום פקפוק.

מותר להשכים לפתח חבירו ליתן לו שלום כשהגיע זמן תפלת ערבית, שלא אסרו לומר שלום קודם התפלה אלא קודם תפלת שחרית, אבל קודם מנחה או ערבית לא אסרו.

מי שהיה הולך להתפלל בבית כנסת שיש בו רוב עם, ונודמן לו בדרכו בית כנסת שמצפים שם למניין עשרה, עדיף יותר שישלים להם מנין ויתפלל עמהם, ויוותר על מצות "ברוב עם הדרת מלך".

הגאון רבי שמואל מסלנט זצוק"ל

נולד בב' בשבט תקע"ו בעיר וולקוניק הסמוכה לביאליסטוק לרב צבי הירש ששימש כרב העיר ולריסא. בילדותו למד אצל אביו, ולאחר שנתיים עבר לעיר קידאן שם למד מפי הרב צמח שפירא, והתפרסם בכינוי 'העילוי מקידאן'. לאחר מכן למד בסלנט אצל הרב צבי ברוידא, ובישיבת וולוז'ין. הוא נסמך לרבנות על ידי הרב אברהם אבלי פאסוועלער ראב"ד וילנה, והרב יעקב ברוכין רבה של קרלין. בגיל שלוש עשרה נישא לפרומה, בתו של הרב שמעון מערקיל שפירא. הזיווג לא עלה יפה, ולאחר כשלוש שנים הזוג התגרש. הרב סלנט המתין עד שגרושתו תינשא לאחר, ולאחר מכן חיפש שידוך לעצמו. כאשר אביו הזדמן לעיירה סלנט, פנה אליו הרב יוסף זונדל מסלנט וביקש את ר' שמואל כחתן לבתו טובא, והאב הסכים. כאשר עלה חותנו לירושלים, בשנת 1837, לא רצה הרב סלנט להצטרף אליו, אולם כעבור כשנתיים, כאשר חלה במחלת ריאה, המליצו לו הרופאים לעבור לגור בארץ חמה יותר כאיטליה. בעקבות זאת החליט לעלות לארץ ישראל, אף שהייתה אז שוממה. הוא נסע לירושלים כבן לווייתו של הרב משה ריבלין שעלה לכהן כמנהיג הקהילה האשכנזית בירושלים, ושניהם התעכבו בדרכם מספר חודשים בקושטא, והתיידדו שם עם משה מונטיפיורי {ששהה בקושטא בשל עלילת הדם בדמשק}. בעקבות הידידות התייעץ מונטיפיורי עם הרב סלנט בכל פעם שביקר בירושלים, לגבי חלוקת כספי הצדקה שלו. עם הגיעו לירושלים באדר ה'תרי"א כיהן כאב בית הדין של בית הדין של העדה האשכנזית בירושלים, תחת חסותו של חותנו שהיה מורה הוראה של העדה האשכנזית בירושלים. מקום בית הדין היה במתחם חורבת רבי יהודה החסיד, שהייתה מרכזו של הציבור האשכנזי פרושי בירושלים, ושם גם התגורר הרב סלנט כל חייו, בדירה קטנה ללא חלונות. במתחם זה שכנה גם ישיבת עץ חיים בראשה עמד מאוחר יותר. מאוחר יותר, כשהגיעו לבנות לו בית מרווח, התנגד. כאשר נבנתה שכונת משכנות שאננים נבנתה שם דירה מיוחדת לרב סלנט, אולם הוא העדיף להישאר לגור בעיר העתיקה. בין השנים תר"ח - תרי"א שימש הרב סלנט כשד"ר לגיוס כספים למען יהודי ירושלים בערי ליטא ופולין, וייסד את כולל ווילנה. בשנת תר"כ שימש כשד"ר בגרמניה, הולנד ואנגליה, ואסף כסף לשם בנייתו מחדש של בית הכנסת החורבה. הרב סלנט הביא לחלוקה שווה של כספי החלוקה בין האשכנזים והספרדים, לאחר שנים שבהם נטתה החלוקה לטובת הספרדים. התמנותו לרב בירושלים: בשנת תרכ"ו נפטר חותנו, הרב יוסף זונדל מסלנט, והרב סלנט התמנה במקומו למורה הוראה לעדת האשכנזים בירושלים, ועל פיו התנהלו גם ענייני הקהילה, למרות שלא מונה באופן רשמי לרב בשל קוטנה של הקהילה האשכנזית בעיר. בית הדין עבר לחצר כולל וורשא תחת הנהגתו של הרב מאיר אויערבאך, בהסכמתו של הרב סלנט. בשנת תרמ"ח נפטר הרב אויערבאך, והרב סלנט התמנה גם כאב בית הדין. אולם הרב סלנט מעולם

לא קיבל מינוי רשמי של רבנות מהקהילה האשכנזית בירושלים. בשל כך היה אומר שאי אפשר לפטרו מרבנות, היות שמעולם לא מונה באופן רשמי. בשנת תרכ"ט נפטרה אשתו טובא בת ר' יוסף זונדל מסלנט. לאחר פטירתה נישא בשלישית לראשע דרייזא אלמנת ר' משה שנייטוך, נכדתו של ר' משה מגיד ריבלין. בשנת תרל"ז עלה לירושלים הרב יהושע ליב דיסקין. בעקבות גזרות ותקנות שרצה הרב דיסקין לתקן ונתקלו בהתנגדות חריפה, נקבע בשנת תרמ"א חוק על ידי נכבדי עדת האשכנזים הפרושים, כי כל תקנות והסכמות שיתקן הרב דיסקין ללא אישורם של הרב סלנט והרב משה נחמיה כהניו {שהיה אז ראש ישיבת עץ חיים} - לא יחולו, וכן כי מושב בית הדין של עדת האשכנזים, יהיה תמיד בחצר חורבת רבי יהודה החסיד, מקום מושב בית דינו של הרב סלנט, דבר שנועד למנוע יסוד בתי דין אשכנזיים נוספים בירושלים. חוקים אלו ביצרו את מעמדו של הרב סלנט כרבה של העדה האשכנזית בירושלים. מאוחר יותר, כאשר ראו ראשי המוסדות השונים שבירושלים שטוב יהיה אם יהיה רב ראשי וראש לרבנים בירושלים באופן רשמי, דבר שיוכל לסייע בגיוס כספים, מסרו ביד הרב סלנט חותם של רב ראשי. צעד זה תרם לחיזוק מעמדו של הרב סלנט בירושלים, ותרם גם לשמירת השלום בין הקבוצות השונות בירושלים. הרב סלנט היה פוסק מובהק, בעל נטייה להקל בפסיקת הלכה, ובעל בקיאות גדולה בתורה. מסופר עליו כי היה פוסק בשאלות שנשאל על פי זיכרונו, בלא לעיין בספרים, וכן הסתמכו על פסיקותיו אף באחרית ימיו, כאשר היה כמעט עיוור, בשל בקיאותו הרבה. הרב סלנט התפרסם גם בפיקחותו וחוכמתו, וישנם סיפורים רבים על כך. כך למשל התיר מקרה של בשר שנתערב בחלב, על סמך ידיעה שהחלבן מוהל את החלב במים, כך ששיעור החלב שנשפך בטל בשישים בבשר. הרב סלנט לא רצה לנהוג בעצמו מנהג צדיקים ונמנע ממתן ברכות וסגולות. על הרב סלנט יצאו שמועות שאינו יודע לכתוב, אלא רק לחתום את שמו, אולם נמצאו מכתבים שכתב בכתב ידו, וכנראה שרק התקשה בכתובה. אולם הרב סלנט לא השאיר אחריו תשובות הלכתיות או ספרים בכתב ידו. הרב סלנט פעל למינויו של הרב דיסקין כרב האחראי על בית המטבחים, אם כדי שלא יתערב בענייני הרבנות של הרב סלנט, ואם כיוון שנחשב לפוסק מיקל, דבר שהיה לו חשיבות רבה בתקופה שבה הייתה הקהילה היהודית בירושלים ענייה למדי. בזקנותו: לעת זקנתו של הרב סלנט נחלשה ראייתו, ולבקשתו עלה הרב אליהו דוד רבינוביץ' תאומים {האדר"ת} לירושלים בשנת תרס"א, על מנת לשמש כעוזרו וכמחליפו בבוא הזמן של הרב סלנט, אולם הרב האדר"ת נפטר עוד בחייו של הרב סלנט, בשנת תרס"ה. הרב סלנט נפטר בכ"ט באב תרס"ט, בגיל 93.

ניתן לקבל את העלון במייל. נא לשלוח בקשה למייל: Asher7171@walla.com

הצעות והארות יתקבלו בשמחה. אשר ביטון - רב משמר הגבול - ירושלים. 0524090556